

Spoznávame Bibliu

Lukáš 15:1-15:32

15. KAPITOLA

V pätnástej kapitole evanjelia podľa Lukáša, ku ktorej sa teraz sa dostávame, nachádzame azda najobľúbenejšie podobenstvo, aké Pán Ježiš povedal; nazývame ho podobenstvo o mánotratnom synovi.

Na pozadí tohto príbehu sú mýtnici a hriešnici, ktorí prišli k Pánovi Ježišovi, aby Ho počúvali. Farizeji a zákonníci začali reptáť a kritizovali Ho za to. Bolo pre nich škandalózne, že ich prijímal a dokonca s nimi jedával.

„Približovali sa k Nemu všetci mýtnici a hriešnici, aby Ho počúvali. Farizeji a zákonníci však reptali: „Tento prijíma hriešnikov a jedáva s nimi“ (Lk 15:1-2).

Na reptanie farizejov a zákonníkov odpovedal podobenstvami: podobenstvom o stratenej ovci, podobenstvom o stratenej drachme a podobenstvom o stratenom synovi. Ide v skutočnosti o tri časti jedného podobenstva; sú to tri obrazy v jednom ráme.

Keď som bol ešte chlapec, zvykol som navštevovať svoju tetu a pamätám sa na obraz, ktorý sa nazýval triptych. Mala ho v podkroví, kde mi dovolila spať, keď prišli všetci príbuzní a dom bol plný. Rád som sa na ten obraz pozeral, pretože to boli tri obrazy v jednom ráme. To isté vidíme aj v týchto Pánových podobenstvách – tieto tri obrazy patria spolu. Je to triptych.

Podobenstvo o stratenej ovci

Prvý obraz, ktorý v tomto podobenstve vidíme, je obraz stratenej ovci.

„Vtedy im povedal toto podobenstvo: „Ak niekto z vás má sto oviec a jednu z nich stratí, či nenechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nevydá sa za stratenou, kým ju nenájde? A keď ju nájde, položí si ju s radosťou na plecía.

Príde domov, zvolá priateľov a susedov a povie im: „Radujte sa so mnou, lebo som našiel svoju stratenú ovцу.“ Hovorím vám: Tak aj v nebi bude väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie, ako nad deväťdesiatimi deviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú“ (Lk 15:3-7).

Pastier v tomto podobenstve je náš Veľký Pastier, Ježiš Kristus. My sme ovce. Mal sto oviec a jedna sa stratila. Ak mám byť úprimný, je to dosť dobré percento – začať so sto ovcami a skončiť s deväťdesiatimi deviatimi. Tento Pastier sa však neuspokojil s deväťdesiatimi deviatimi ovcami. Keď sa jedna stratila, vybral sa ju hľadať. Keď ju našiel, položil si ju na plecía. Veľkňaz v izraelskom národe nosil efód, ktorý mu išiel cez ramená a na oboch koncoch boli drahé kamene. Na nich boli vyryté mená dvanástich kmeňov – šesť kmeňov na oboch koncoch efódu. Veľkňaz niesol deti Izraela na svojich pleciach. Náš Veľkňaz na svojich pleciach nesie nás, aby sme sa nestratili. Na začiatku keď má sto oviec, tak sto oviec bude mať aj na konci – nie deväťdesiatdeväť. Toto je obraz Pána Ježiša Krista, ktorý hľadá tých, ktorí sú Jeho.

Podobenstvo o stratenej drachme

Druhý obraz, ktorý máme v tomto triptychu, je obraz stratenej mince. Pán Ježiš pokračoval:

„Alebo: Keď má nejaká žena desať drachiem a jednu drachmu stratí, či nezažne lampu, nevymetie a neprehľadá dôkladne dom, kým ju nenájde? Keď ju nájde, zvolá priateľky a susedky a povie: „Radujte sa so mnou, lebo som našla stratenú drachmu.“ Hovorím vám: Tak aj pred Božími anjelmi bude radosť nad jedným hriešnikom, ktorý robí pokánie“ (Lk 15:8-10).

Táto drachma bola pravdepodobne mincou z radu mincí, ktoré spolu tvorili súčasť závoja. Tento závoj bol znakom toho, že je zadaná. Stratiť jednu z nich bolo ako stratiť kameň zo snubného prsteňa. Žena v tomto podobenstve zobrazuje Ducha Svätého,

ktorý sa stará o to, aby každý, kto patrí Ženíchovi, sa ukázal na svadbe. Každá drachma bude na svojom mieste. Každý človek má pre Neho cenu.

Podobenstvo o dvoch stratených synoch

Ako som sa už predtým zmienil, Lukáš bol doktor a vedec; no bol aj umelec. Zaznamenal slávne podobenstvo Pána Ježiša, ktoré nezaznamenal žiaden z ostatných pisateľov evanjelií.

„A pokračoval: „Istý človek mal dvoch synov“ (Lk 15:11).

Pán Ježiš začína pozadím tohto príbehu. Predstavujem si, ako na plátne maľuje obraz nádherného domu a je to slávny dom – je to totiž dom nebeského Otca. Je to dom, ktorý má všetok komfort a je plný radosti a lásky. V tom dome žije „istý človek“, ktorý je Bohom Otcom. A tento Otec mal dvoch synov. Má viac synov ako len dvoch, ale títo dvaja zastupujú Jeho synov. Jeden je starší a druhý mladší. Máme teda obraz nádherného domu, pred ktorým stojí Otec a Jeho dvaja synovia.

Pozrime sa na to, ako Pán tento obraz ďalej dopĺňa.

„Mladší z nich povedal otcovi: „Otec, daj mi podiel z majetku, ktorý mi patrí.“ A otec im majetok rozdelil. Po niekoľkých dňoch si mladší syn všetko vzal, odišiel do ďalekej krajiny a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil“ (Lk 15:12-13).

V tomto nádhernom dome je všetko, po čom sa ľudskému srdcu zažiada – láska, radosť, spoločenstvo, komfort – a tento mladší syn spraví niečo veľmi zvláštne. Vraví: „Už mám dosť tejto výchovy. Nepáči sa mi tu. Chcel by som rozprestrieť krídla. Pozoroval som pastviny a tá tráva tam na druhej lúke sa mi zdá oveľa zelenšia.“ Nevie, prečo to tak je, ale tráva na druhej lúke vždy vyzerá zelenšie. Mladší syn sa pozrel tým smerom a povedal si: „Keby som sa len mohol tam dostať, to by bolo úžasné!“ Nepáčilo sa mu doma. Stratil blízky vzťah s otcom a už si neboli takí blízki. A tak mu otec dal podiel zo svojho majetku a chlapec odišiel z domu s plnými vreckami peňazí. Nič z toho si sám nezarábil. Všetko, čo mal, dostal od otca. Neprišiel k tým peniazom vďaka svojim schopnostiam; ani preto, že by bol múdry a ani preto, že by

ťažko pracoval. Mal ich vďaka svojmu štedrému otcovi. A tak sa chlapec vyberie do ďalekej krajiny.

Scéna sa mení a máme pred sebou iný obraz. Je to obraz z ďalekej krajiny. Tento syn prišiel na to, čo to vo svete znamená mať sa dobre. Chodil po nočných klubov, poznal kaviarensú smotánku; mal peniaze. A keď máš peniaze, nájdeš si kamarátov. Istý čas si to užíval. V tej ďalekej krajine si istú dobu užíval potešenie z hriechu. Pán Ježiš nezachádzal do detailov, čo ten chlapec robil. Ale vieme si predstaviť, čo asi robil. Jedného dňa mu však došli peniaze. Načrel do vrečka a vrečko bolo prázdne.

„Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trpieť núdzu“ (Lk 15:14).

Nielen že má finančné suchoty, ale aj samotnej krajine sa nedarí. V ďalekej krajine, kde si myslel, že tráva je zelenšia, tráva vyschla. Nastal hlad a tento syn nevie, čo má robiť. Aby sme povedali pravdu – bál sa ísť domov. Nemusel sa báť, ale bál sa. Je zúfalý. Je tak zúfalý, že sa rozhodne spraviť niečo, čo by žiaden Žid nikdy nespravil, pokiaľ by sa nedostal na samé dno. No tento chlapec sa na dno dostal. Nevie si nájsť prácu. Chodí po svojich kamarátoch a hovorí: „Pamätáš sa, ako sme spolu chodili na večierky? Platil som večeru, pitie i dievčatá! Pamätáš sa? Teraz som sa dostal do zlej situácie. Nemohol by si mi pomôcť alebo mi poskytnúť nejakú prácu?“ A jeho kamarát mu hovorí: „Prepáč. Vravíš, že si prišiel o všetky peniaze? Tak ja som s tebou skončil. Už nemám záujem. Tam sú dvere.“ A ako ten chlapec išiel od dverí k dverám, zistil, že v tejto ďalekej krajine nemá žiadnych skutočných priateľov. Nakoniec skončil niekde na okraji mesta, kde istý človek choval svine. Išiel za ním a poprosil ho o prácu. Ten muž povedal: „Neviem ti zaplatiť. Sú ťažké časy. Ale ak budeš rýchlejší ako svine, môžeš sa najesť aspoň z ich žrádla.“ Klesol až do tohto bodu. A keď Pán Ježiš povedal, že sa „túžil nasýtiť aspoň strukmi, čo žrali svine“, každým Izraelitom, farizejom aj mýtnikom, ktorí Ho v ten deň počúvali, muselo trhnúť, pretože Žid by sa nikdy tak neznížil – Mojžišov Zákon mu to nedovoľoval, a preto by so sviňami nič nemal. Klesnúť tak hlboko, že by s nimi žil, bolo desivé! To je ten obraz, ktorý tu máme. Je celý čierny. Tento človek klesol na samotné dno.

„Išiel teda a uchytil sa u jedného obyvateľa krajiny. Ten ho poslal na svoje pole pásť svine. Túžil nasýtiť sa aspoň

strukmi, čo žrali svine, ale ani tie mu nikto nedal“ (Lk 15:15-16).

Kamaráti, ktorých mal, boli len do „pekného počasia“. Nikto mu nepomohol, hoci sa nazdával, že to boli priatelia. Akurát čo ho odvádzali od Boha. Odišiel z domu, od otca, ďaleko preč.

Pred sebou máme čierny obraz, ale myslím si, že je načase vidieť aj svetlejšie farby, ktoré Pán Ježiš vniesol do tohto obrazu.

„Vstúpil do seba a povedal si: „Koľko nádenníkov môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu“ (Lk 15:17).

Spamätal sa. Hriech zasahuje do nášho života hrozným spôsobom. Kvôli nemu vidíme svet v nesprávnom svetle. Máme nesprávny pohľad na potešenie z hriechu a ani poriadne nevidíme, že žijeme v hriechu. Keď bol tento mladší syn doma, zahľadel sa na ďalekú krajinu, v ktorej všetko vyzeralo tak dobre – tráva bola zelenšia a možnosti zábavy boli tak lákavé! Ale teraz sa spamätal. Začal trochu uvažovať. Začal používať svoju inteligenciu. Povedal: „Som synom svojho otca a som tu v ďalekej krajine. Žijem tu so sviňami v chlieve a v dome môjho otca sa aj nádenníci majú lepšie ako ja; a ja som jeho syn.“ Začal takto uvažovať a veci mu začali dávať zmysel. Konečne používa svoj rozum.

„Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: „Otec, zhrešil som proti nebu aj proti tebe. Nie som viac hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov“ (Lk 15:18-19).

Teraz sa dostávame k skutočne svetlému obrazu. Je to obraz domu, o ktorom som už hovoril. Je to nádherný dom. Je to otcov dom. Pán Ježiš povedal: „V dome Môjho Otca je mnoho príbytkov“ (Jn 14:2). Keď sa pozrieme na ten dom, vidíme otca, ako sa pozerá von oknom. Pozerá sa z okna každý deň, odkedy jeho mladší syn odišiel z domu. Vie, že sa jedného dňa jeho syn bude vliecť po ceste domov.

Syn sa vydáva na cestu domov. Otec sa pozerá von z okna a zbadá, že prichádza. Má s ním súcit a beží k svojmu sluhovi: „Choď a narež mi palice zo stromu – vylátim z neho dušu!“ Tak je to napísané v Biblii? Nie, nie je, ale malo by to tak byť napísané. Podľa Mojžišovho Zákona mal otec plné právo predviesť neposlušného syna pred

starších a dať ho ukameňovať. Tento otec mal právo povedať: „Tento syn mi vzal meno, peniaze, majetok a všetko premrhal. Zneuctil moje meno. Vymlátim z neho dušu!“ Mal na to právo. Ale tento otec spravil niečo neočakávané a úžasné. Keď sa Pán Ježiš dostal k tejto časti podobenstva, keď vniesol do obrazu svetlé farby, všetci, čo Ho počúvali, zažmurkali očami: „Tomu nemôžeme uveriť. Nielen že klesol tak hlboko, že býval so sviňami, ale čo je ešte horšie, teraz ho otec bez všetkého prijal. Mal ho predsa potrestať. To sa nám nepáči. Mal ho potrestať.“

„Vstal teda a šiel k svojmu otcovi. Ešte bol ďaleko, keď ho otec zbadal. Zľutoval sa nad ním, pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: „Otec, zhrešil som proti nebu i proti tebe. Nie som viac hoden volať sa твоjím synom.“ Ale otec povedal svojim sluhom: „Prineste rýchlo najkrajšie rúcho a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykrmené teľa a zabite ho! Jездme a radujme sa, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil. Bol stratený, a našiel sa.“ A všetci sa začali radovať““ (Lk 15:20-24).

V tej chvíli, keď mu syn hovorí: „Otec, zhrešil som proti nebu i proti tebe“, je mu všetko odpustené. V 1Jn 1:9 čítame: „Ale ak vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý: Odpustí nám hriechy a očistí nás od všetkej nepravosti“ (1Jn 1:9). Len tak sa dá napraviť vzťah a spoločenstvo s Otcom: vyznaním hriechov.

Ako reaguje otec? „Prineste mu najkrajšie rúcho!“ Obliekol si ho potom, čo sa umyl. Pán Ježiš nás umýva a očisťuje. Vezme zásteru, opáše sa a umyje toho, kto sa k Nemu vráti. To rúcho je Kristovo rúcho spravodlivosti, ktorým zaodeje veriaceho potom, čo ho očistil. Prsteň predstavuje insígnie dospelého syna so všetkými právami, ktoré sa naňho vzťahujú. Vracia sa do svojho pôvodného postavenia. O nič nie je ukrátený. Je späť v Otcovom dome.

Kristus je teraz po Božej pravici, ešte stále opásaný zásterou, aby očistil tých, čo majú zašpinené nohy z ďalekej krajiny. Keď Mu vyznáme svoje hriechy, On je verný a spravodlivý. Odpustí nám naše hriechy a očistí nás od všetkej nepravosti. Musíme však k Nemu prísť ako márnотratný syn. „Otec, zhrešil som proti nebu i proti Tebe. Nie som viac hoden volať sa Tvojím synom. Prijmi ma ako svojho nádenníka.“ A Otec

povie: „Nikdy ťa neprijmem ako nádenníka. Ty si Môj syn. Očistím ťa, odpustím ti a prijmem ťa späť do svojho domu, aby si mal so Mnou vzťah a aby si Mi bol užitočný.“

V tomto podobenstve máme aj druhého strateného syna.

„Starší syn bol na poli. Keď sa vracal a bol už blízko domu, počul hudbu a tanec. Zavolať si jedného zo sluhov a vyzvedal sa, čo sa deje. Sluha odpovedal: „Prišiel tvoj brat. Tvoj otec zabil vykŕmené teľa, lebo sa vrátil zdravý.“ Starší syn sa však nahneval a nechcel vojsť. Ale otec vyšiel a prehováral ho“ (Lk 15:25-28).

Pozrime sa na tohto syna, ako sa sťažuje a reptá! Tento je skutočný stratený syn. Nahneval sa, keď sa dopyčul, že sa jeho brat vrátil a otec mu vystrojil hostinu. Nechcel vojsť dnu a oslavovať s ostatnými. Otec vyšiel za ním a prehováral ho.

„On však odpovedal otcovi: „Pozri, toľko rokov ti slúžim, nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi. No keď prišiel tento tvoj syn, ktorý ti premárnil tvoj majetok s neviestkami, pre neho si zabil vykŕmené teľa.“ Ale otec mu povedal: „Syn môj, ty si stále so mnou a všetko, čo mám, je tvoje. Ale teraz sa patrí veseliť a radovať, lebo tento tvoj brat bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa“ (Lk 15:29-32).

Je veľa kresťanov, ktorí nikdy nežili v ďalekej krajine; snažia sa žiť pre Boha, ale sú biedni ako Jób. Prečo? Sú požehnaní všetkým duchovným požehnaním, ale nedržia sa ho. Boh hovorí: „Všetko je tvoje. Všetko, čo mám, ti patrí – vezmi si to.“ Náš nebeský Otec má pre nás všetko duchovné požehnanie, ale nevnučuje nám ho. Musíme si ho zobrať. Toto podobenstvo končí so starším synom, ktorý sa hnevá na svojho otca. Stráca s ním spoločenstvo. Otec však necháva dvere otvorené dokorán.

Pred mnohými rokmi Dr. Chadwick vyhlásil, že v tomto podobenstve je aj tretí syn. Mladší syn zlomil otcovi srdce, starší s ním stratil vzťah, a tretí je ten, čo povedal toto podobenstvo. Je ním Ježiš Kristus, Boží Syn. On je dokonalý Syn; bez hriechu. Prišiel do ďalekej krajiny, nie preto, aby od Otca utiekol, ale aby konal Jeho vôľu. Nepremrhal svoj život hýrením, ale priniesol svoj život ako obeť. On nie je stratený syn, ale Knieža

pokoja, ktoré prelialo svoju krv za hriechy sveta. „Tým však, čo Ho prijali a veria v Jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi“ (Jn 1:12). Spasenie je pre tých, ktorí jednoducho uveria v Jeho meno.

Ak si tým synom, ktorý odišiel do ďalekej krajiny, môžeš sa vrátiť k Otcovi a vyznať Mu svoje hriechy. Možno si ako ten starší syn, ktorý stratil svoj vzťah s Otcom. Možno si nikdy nehrešil, ako ten mladší syn, ale nikdy si sa netešil zo spoločenstva s Otcom. Otec ti hovorí: „Syn Môj, ty si stále so Mnou a všetko, čo mám, je tvoje.“ Je úžasné mať takého Otca!